

Dokument ze zasedání

B9-0100/2019

17.9.2019

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 132 odst. 2 jednacího řádu

o významu evropské paměti pro budoucnost Evropy
(2019/2819(RSP))

**Michal Šimečka, Frédérique Ries, Ramona Strugariu, Katalin Cseh,
Ondřej Kovařík, Vlad-Marius Botoș, Izaskun Bilbao Barandica,
Jan-Christoph Oetjen, Christophe Grudler**
za skupinu Obnova Evropy

Usnesení Evropského parlamentu o významu evropské paměti pro budoucnost Evropy 2019/2819 (RSP)

Evropský parlament,

- s ohledem na všeobecné zásady lidských práv a základní zásady Evropské unie jako společenství založeného na společných hodnotách,
 - s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv přijatou Valným shromážděním Organizace spojených národů dne 10. prosince 1948,
 - s ohledem na rezoluci č. 1481 (2006) Parlamentního shromáždění Rady Evropy ze dne 26. ledna 2006 o nutnosti mezinárodního odsouzení zločinů totalitních komunistických režimů,
 - s ohledem na rámcové rozhodnutí Rady 2008/913/SVV ze dne 28. listopadu 2008 o boji proti některým formám a projevům rasismu a xenofobie prostřednictvím trestního práva¹,
 - s ohledem na Pražskou deklaraci o svědomí Evropy a komunismu, která byla přijata dne 3. června 2008,
 - s ohledem na své prohlášení ze dne 23. září 2008 o vyhlášení 23. srpna Evropským dnem památky obětí stalinismu a nacismu,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 2. dubna 2009 o svědomí Evropy a totalitě²,
 - s ohledem na společné prohlášení představitelů vlád zemí Evropské unie k připomenutí obětí komunismu ze dne 23. srpna 2018,
 - s ohledem na řadu svých předchozích usnesení o demokracii a dodržování základních práv a svobod, včetně usnesení ze dne 12. května 2005 k šedesátému výročí konce druhé světové války v Evropě dne 8. května 1945³, usnesení ze dne 23. října 2008 o připomenutí obětí Velkého hladomoru, což byl umělý hladomor na Ukrajině (1932-1933)⁴ a usnesení ze dne 15. ledna 2009 o Srebrenici⁵,
 - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že před 80 lety dne 23. srpna 1939 komunistický Sovětský svaz a nacistické Německo podepsaly smlouvu o neútočení, známou jako pakt Ribbentrop-Molotov, a tajné dodatky k ní, rozdělující Evropu a území nezávislých států do sfér

¹ Úř. věst. L 328, 6.12.2008, s. 55.

² Úř. věst. C 137 E, 27.5.2010, s. 25.

³ Úř. věst. C 92 E, 20.4.2006, s. 392.

⁴ Úř. věst. C 15 E, 21.1.2010, s. 78.

⁵ Úř. věst. C 46 E, 24.2.2010, s. 111.

zájmu mezi dva totalitní režimy, což vydláždilo cestu k vypuknutí druhé světové války;

- B. vzhledem k tomu, že vzpomínky na tragickou minulost Evropy je zapotřebí uchovat v živé paměti, a uctít tak památku obětí, odsoudit viníky a položit základy k usmíření vycházející z pravdy a připomínání minulosti; vzhledem k tomu, že tento rok si připomínáme 80. výročí vypuknutí druhé světové války, která přinesla lidem utrpení do té doby nevídaných rozměrů a okupaci evropských zemí po řadu nadcházejících desetiletí;
- C. vzhledem k tomu, že evropská integrace byla od samého počátku reakcí na utrpení, které přinesly dvě světové války a nacistická tyranie, jež vedla k holocaustu, jakož i na rozpínavost totalitních a nedemokratických komunistických režimů ve střední a východní Evropě, a byla rovněž způsobem, jak pomocí spolupráce a integrace překonat hluboké rozpory a nepřátelství v Evropě, jak ukončit válku a zajistit v Evropě demokracii;
- D. vzhledem k tomu, že proces evropské integrace byl úspěšný a nyní dospěl k Evropské unii, která zahrnuje země střední a východní Evropy, v nichž od konce druhé světové války až do začátku 90. let 20. století existovaly komunistické režimy, a vzhledem k tomu, že dřívější přistoupení Řecka, Španělska a Portugalska pomohly v jižní Evropě zajistit demokracii;
- E. vzhledem k tomu, že Evropská unie získala v prosinci 2012 Nobelovu cenu za to, že po více než 60 let přispívá k rozvoji míru a smíření, demokracie a lidských práv v Evropě;
- F. vzhledem k tomu, že extremistické a xenofobní politické síly v Evropě se čím dál více uchylují k překrucování historických skutečností a používají symboliku a rétoriku, které připomínají nástroje totalitní propagandy, včetně rasismu, antisemitismu a nenávisti vůči sexuálním a dalším menšinám;
- G. vzhledem k tomu, že historii evropské integrace jakožto protikladu k totalitnímu utlačování a destrukci sdílí všichni evropští občané a všechny členské státy, nehledě na jejich zeměpisnou polohu, a tato historie by měla sloužit jako základ pro solidaritu EU a sdílený smysl pro cíl;
 - 1. vyjadřuje nejhlubší úctu a uznání všem obětem totalitních a nedemokratických režimů v Evropě a vzdává čest těm, kdo bojovali proti tyranii a utlačování;
 - 2. potvrzuje svůj závazek budovat prosperující Evropu, která žije v míru a vychází z takových hodnot, jako jsou úcta k lidské důstojnosti, svoboda, demokracie, rovnost, právní stát a dodržování lidských práv;
 - 3. zdůrazňuje důležitost udržovat vzpomínky na minulost neustále naživu, neboť ke smíření nejde dojít bez připomínání minulosti, potvrzuje svůj jednotný postoj proti jakékoli totalitní vládě nehledě na její ideologický původ;
 - 4. připomíná, že poslední akt genocidy v Evropě proběhl teprve nedávno v Srebrenici v červenci 1995 a že k boji proti nedemokratickým, xenofobním, autoritářským nebo totalitním myšlenkám nebo sklonům je třeba neustále ostražitosti;

5. podtrhuje, že je nutné podporovat zachování dokumentů a svědectví dokládajících pohnutou minulost Evropy, aby bylo možné prohloubit evropské povědomí o zločinech spáchaných totalitními a nedemokratickými režimy, jelikož bez připomínání minulosti nelze dosáhnout smíření;
6. vyzývá všechny členské státy EU, aby si 23. srpna připomínaly evropský den památky obětí totalitních režimů na evropské i vládní úrovni a aby do školních osnov a učebnic ve všech evropských školách doplnily dějiny a analýzu dopadů totalitních režimů, a zvyšovaly tak povědomí mladší generace o těchto záležitostech;
7. připomíná, že pakt Molotov-Ribbentrop a jeho tajné dodatky zůstávají symbolem toho, jak agresivní silová politika a logické sféry vlivu přinesly ničení a utlačování; zdůrazňuje, že evropský projekt mírové spolupráce a sdílené svrchovanosti je nejlepší zárukou proti návratu silové politiky a rozdělení evropského kontinentu, a vyzývá Komisi a členské státy, aby tuto zásadu dodržovaly i ve vnějších politikách EU a v evropské politice sousedství;
8. odsuzuje projevy a propagaci totalitních ideologií, jakými jsou nacismus a stalinismus, v EU;
9. má obavy z nárůstu extremistických hnutí a xenofobního jazyka připomínající totalitní minulost Evropy, a to i v podobě nenávisti a diskriminace proti komunitě LGBTI, romské či jiné etnické a náboženské menšině a uprchlíkům, a vyzývá Komisi a členské státy, aby bojovaly proti extremismu ve všech formách a zabránily rozšiřování nenávistného projevu na internetu;
10. prohlašuje, že evropskou integraci jako cestu k míru a usmíření si občané Evropy svobodně zvolili, a vyslovili se tak pro společnou budoucnost, a že Evropská unie nese zvláštní odpovědnost za podporu a zachování demokracie, dodržování lidských práv a zásad právního státu, a to nejen uvnitř Evropské unie, ale i mimo ni;
11. vyzývá Evropskou komisi a členské státy, aby i nadále usilovaly o prohloubení výuky evropské historie a aby zdůrazňovaly historický úspěch evropské integrace a výrazný kontrast mezi tragickou minulostí a mírovým a demokratickým společenským řádem v dnešní Evropské unii;
12. vyzývá Komisi a členské státy, aby usilovaly o společné pochopení a výuku evropské integrace jakožto léku proti destrukci totalitními režimy, nacistického i stalinistického, upevňovaly společné chápání historie a identity mezi evropskými občany a překonaly jakékoli přetrvávající rozpory mezi staršími a novějšími členskými státy;
13. znovu opakuje, že stále podporuje posílenou mezinárodní spravedlnost, prostřednictvím Mezinárodního trestního soudu a jiných specializovaných soudů; vyzývá Komisi, aby poskytovala účinnou podporu projektům historické paměti a připomínání minulosti v členských státech a činnostem v rámci Platformy evropské paměti a svědomí a také aby v rámci programu Evropa pro občany vyčlenila přiměřené finanční prostředky na podporu připomenutí a uctění památky obětí totalitních režimů;
14. zdůrazňuje, že všechny evropské země by se měly postavit tváří v tvář své tragické minulosti a historickému odkazu; poukazuje na to, že občané Ruska zůstávají tou

největší obětí tehdejšího komunistického režimu a že dokud bude stalinistický režim očišťován nebo oslavován, demokratický vývoj nebude mít volný průchod;

15. zdůrazňuje, že tragická minulost Evropy by i nadále měla sloužit jako morální a politická inspirace pro čelení výzvám dnešního světa, včetně boje za spravedlivější svět, opatření proti změně klimatu, migrace a uprchlíků, a vytvářet tak otevřené a tolerantní společnosti a komunity zahrnujících etnické, náboženské a sexuální menšiny a zajistit, aby evropské hodnoty platily pro všechny;
16. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, vládám a parlamentům kandidátských zemí, vládám a parlamentům zemí přidružených k Evropské unii a vládám a parlamentům členských zemí Rady Evropy.